

Uklapanje vjetroelektrana u elektroenergetski sustav

Krmek, Tomislav

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Electrical Engineering, Computer Science and Information Technology Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:200:573261>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Electrical Engineering, Computer Science and Information Technology Osijek](#)

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU ELEKTROTEHNIČKI
FAKULTET**

Sveučilišni studij

**UKLAPANJE VJETROELEKTRANA U ELEKTROENERGETSKI
SUSTAV**

Diplomski rad

Tomislav Krmek

Osijek, 2016.

Obrazac D1: Obrazac za imenovanje Povjerenstva za obranu diplomskog rada

Osijek,

Odboru za završne i diplomske ispite

Imenovanje Povjerenstva za obranu diplomskog rada

Ime i prezime studenta:	Tomislav Krmek
Studij, smjer:	Sveučilišni diplomski studij Elektrotehnika, Elektroenergetika
Mat. br. studenta, godina upisa:	D-725 , 2013
Mentor:	Prof.dr.sc Zoran Baus, dipl.ing
Sumentor:	
Predsjednik Povjerenstva:	Prof.dr.sc Srete Nikolovski, dipl.ing
Član Povjerenstva:	Doc.dr.sc. Goran Knežević, dipl.ing.
Naslov diplomskog rada:	UKLAPANJE VJETROELEKTRANA U ELEKTROELENERGETSKI SUSTAV
Primarna znanstvena grana rada:	Elektrotehnika
Sekundarna znanstvena grana (ili polje) rada:	Elektroenergetika
Zadatak diplomskog rada:	U radu je potrebno dati teorijski pregled vjetroagregata. Pomoću dostupne literature, obraditi vjetroelektrane i utjecaj na karakteristične varijable. Pomoću simulacijskog alata analizirati utjecaj vjetroelektrane na mrežu.
Prijedlog ocjene pismenog dijela ispita (diplomskog rada):	IZVRSTAN (5)
Kratko obrazloženje ocjene prema Kriterijima za ocjenjivanje završnih i diplomskih radova:	Primjena znanja stečenih na fakultetu:(2) Postignuti rezultati u odnosu na složenost zadatka:(2) Jasnoća pismenog izražavanja:(2) Razina samostalnosti:(2)

Potpis sumentora:

Potpis mentora:

Dostaviti:

1. Studentska služba

U Osijeku,   godine

Potpis predsjednika Odbora:

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET OSIJEK

IZJAVA O ORIGINALNOSTI RADA

Osijek,

Ime i prezime studenta:

Tomislav Krmek

Studij :

Sveučilišni diplomski studij Elektrotehnika, Elektroenergetika

Mat. br. studenta, godina upisa:

D-725 , 2013

Ovom izjavom izjavljujem da je rad pod nazivom:
Uklapanje vjetroelektrana u elektroenergetski sustav

izrađen pod vodstvom mentora :

Prof.dr.sc Zoran Baus, dipl.ing

i sumentora

moj vlastiti rad i prema mom najboljem znanju ne sadrži prethodno objavljene ili neobjavljene pisane materijale drugih osoba, osim onih koji su izričito priznati navođenjem literature i drugih izvora informacija.

Izjavljujem da je intelektualni sadržaj navedenog rada proizvod mog vlastitog rada, osim u onom dijelu za koji mi je bila potrebna pomoć mentora, sumentora i drugih osoba, a što je izričito navedeno u radu.

Potpis studenta:

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	VJETROAGREGATI - OSNOVNI POJMOVI	2
2.1	Vjetroturbina	3
2.1.1	Vjetroturbine s horizontalnom osi vrtnje ili VSHO	3
2.1.2	Vjetroturbine s vertikalnom osi vrtnje ili VSVO.....	5
2.2	Generator	7
2.2.1	<i>Asinkroni kavezni i klizno-kolutni generator.....</i>	7
2.2.2	<i>Asinkroni dvostrani napajani generator.....</i>	9
2.2.3	<i>Sinkroni generatori.....</i>	10
2.3	Potporna konstrukcija	12
2.4	Sustav upravljanja	13
2.5	Pretvorba energije vjetra	15
2.5.1	<i>Teorija aktuatorskog diska.....</i>	15
2.5.2	<i>Model rotirajućeg diska.....</i>	17
2.5.3	<i>Teorija segmenta lopatica.....</i>	18
2.6	Upravljanje brzinom vrtnje.....	20
2.6.1	<i>Pasivna regulacija.....</i>	21
2.6.2	<i>Aktivna regulacija.....</i>	23
3.	UVOĐENJE VJETROELEKTRANA U MREŽU	25
3.1	Povjerenje u snagu vjetroelektrane	28
3.1.1	<i>Kratkoročne varijacije.....</i>	28
3.1.2	<i>Dugoročne varijacije.....</i>	30
3.1.3	<i>Efekt geografske disperzije.....</i>	31
3.2	Prognoziranje proizvodnje električne energije iz VE.....	33
3.3	Planiranje rada i vođenje EES	35
3.3.1	Utjecaj distributivnih izvora na distribucijski sustav	38
3.3.2	<i>Vjetroelektrana na distribucijskoj mreži.....</i>	40
3.3.3	<i>Vjetroelektrana na prijenosnoj mreži.....</i>	42
3.4	Flikeri i harmonici	47
4.	ANALIZA MODELA VJETROPARKA	51
4.1	Modeliranje mreže i definiranje komponenti	51
4.2	Pogonska karta vjetroagregata i vjetroelektrane.....	52

4.3	Krivulja brzine	56
4.4	Prolaz vjetroelektrane kroz stanje kvara	57
4.4.1	Utjecaj vjetroelektrane na struje kratkog spoja	60
4.5	Utjecaj ispada vjetroelektrane	61
5.	ZAKLJUČAK.....	64
	SAŽETAK.....	67
	ŽIVOTOPIS.....	68
	PRILOZI	69

SAŽETAK

Ključne riječi: vjetroelektrana, elektroenergetski sustav, kvaliteta električne energije, analiza utjecaja.

U ovom radu izložen je pristup problematici vjetroelektrane u elektroenergetskom sustavu. Kako se mijenjao kroz povijest i fizikalnu osnovu pretvorbe energije vjetra u energiju vrtnje rotora i upravljanje vjetroagregatom. Temeljna podjela napravljena je da li vjetroelektrana radi samo kao proizvođač električne energije ili sudjeluje pri regulaciji. Razmatrana je varijabilnost proizvodnje električne energije, mrežna pravila za vjetroelektrane, te utjecaj vjetroelektrana na kvalitetu električne energije. Predstavljeni su rezultati analize pomoću simulacije. Obrađeni su utjecaji vjetroelektrane na kratki spoj i promatrane su karakteristične varijable pri ispadu vjetroelektrane. Analizirana je ovisnost promjene brzine vjetra na proizvodnju i mogućnosti vjetroelektrane u regulaciji.

SUMMARY

Key words: wind farm, electro-energetic system, electric energy quality, influence analysis

In this study are shown issues of wind farm in electro-energetic system. How it developed in history and physical basis of wind energy transformation into rotor energy and wind turbine management. Basic classification of wind farms divides wind farms in two groups. First type are those which only work as an electric energy manufacturers, and second are wind farms which also participate in regulation. This study considered electric energy production variability, wind power network regulations, and the influence of wind power on electric energy quality. Results are shown using simulation. The influence of wind power on short circuit are processed, and characteristic variables in wind power falling out are observed. Dependence of wind speed alteration on production, and wind powers ability in regulation, are analysed.